

ਸਿਵਲ ਰੈਫਰੈਂਸ " "

ਫਲਸ਼ੋ ਅਤੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ,
ਖਾਸਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਿਮਲਾ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1953 ਦਾ ਸਿਵਲ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ

ਇੰਡੀਅਨ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI)—ਸੈਕਸ਼ਨ 10— ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ—ਕੀ ਵਪਾਰਕ ਰਸੀਦਾਂ।

ਮੁਲਾਂਕਣ, ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕੁਝ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

195

June, 16th

ਬੋਤਲਬੰਦ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕੋਲ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 66(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਕੀ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਸੀ"?

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ .ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੋਰਮ : -

"ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਇਹ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ -ਅੈਸੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ 'ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਵਾਪਸੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਸੰਗ੍ਰਹਿ' ਵਿੱਚ ਸਨ। ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮਾਈ ਦਾ 'ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ' ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਰਸੀਦਾਂ?"

.ਰੱਖਿਆ/ਜੋ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ;ਖਾਲੀ 'ਬੋਤਲਾਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ .ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ .ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ-ਰਸੀਦਾਂ ਸਨ ਅਤੇ 'ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 1'0 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

" *KM S. ^nkshmanier^and Sons v. ਕਮਿਸ਼ਨਰ .of Income-Tax and Bxcess^Profits Tar, Madras fl)*,.ਤੇ ਨਿਰਭਰ; ਮੋਰਲੇ ('ਟੈਕਸ ਦਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ) ਬਨਾਮ 'Tattersall £2), ਖੇਤਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ .

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਨ. ਰਾਜਗੋਪਾਲ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਐੱਲ. ਸਹਿਕਲ, ਲੇਖਾਕਾਰ ਮੈਂਬਰ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਮਿਤੀ 20 ਨਵੰਬਰ, 1952, ਧਾਰਾ '66(ਦੇ ਤਹਿਤ) 2) -' ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਬਲ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ: -

" ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਇਹ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਵਾਪਸੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਜੋਂ ਵਰਣਿਤ ਉਗਰਾਹੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰ-ਰਸੀਦਾਂ? "

ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਐਸ.ਐਮ ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਐਚ.ਆਰ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਸੱਚਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ-ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 20 ਨਵੰਬਰ 1952 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਧਾਰਾ '66(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੱਸਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। - ਟੈਕਸ ਐਕਟ.

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ 1947-48 ਅਤੇ 1948-49 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਿਛਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ

U) (1953) 23 I^JR. 202
(2) (1938) 3 ਏ.ਈ.ਆਰ. 296

ਨਵੰਬਰ 1946 ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ ਟਾਈ ਪੰਜਾਬ 1947 ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਡਿਸਟਿਲਿੰਗ ਅਪੀਲਾਂ ਸਨ, ਚਾਰਜਯੋਗ ਲੇਖਾ ਮਿਆਦ 1 ਦਸੰਬਰ ਲਿਮਿਟਡ, ਖਾਸਾ 1945 ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ 1946, ਅਤੇ ਦੋ ਸਨ। ©- 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1946 ਤੋਂ 30 ਨਵੰਬਰ 1946 ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ, ਅਤੇ 1 ਦਸੰਬਰ 1946 ਤੋਂ 30 ਨਵੰਬਰ 1947 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਚਾਰਜਯੋਗ ਖਾਤੇ-ਪਾਪੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ-ਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਪਾਰਕ ਮੁਨਾਫਾ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲਾਂ। ਪੰਜ ਅਪੀਲਾਂ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤਾ -----ਇੱਕੋ ਸੀ। -----ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਮਈ 1945 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ 2 ਜੂਨ 1945 ਨੂੰ com ਮੋਸਮੈਂਟ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੰਪਨੀ ਸੀ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਪੁਰਾਣੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਸੀ। 1 ਦਸੰਬਰ 1944 ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੁਰਾਣੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਲੇਖਾ ਸਾਲ ਹਰ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਬਿੰਦੂ 'ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ' ਖਾਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

II ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ "ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਸਸਤੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਜੰਗ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਨਵਰੀ 1940 ਵਿੱਚ, ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਬਕਾਰੀ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਮਹੀਨੇ। ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਨੋਟ 2 ਤੋਂ ਪੈਰਾ 6 ਸੀ: -

"ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚੁਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਖਾਲੀ ਕਵਾਟਰ, ਪਿੰਟ ਜਾਂ ਨਿਪ ਦੀ ਆਬਕਾਰੀ ਬੋਤਲ ਲਈ, ਰਿਟੇਲਰ 0-3-0 ਰੁਪਏ, 0-0 ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ 2-3 ਜਾਂ ਰੀ 0-2-0। ਸਾਲ 1940-41 ਲਈ, ਆਬਕਾਰੀ ਬੋਤਲਾਂ ਲਈ ਖਰੀਦ-ਵਾਪਸੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

The Punjab
Distilling
Industries,
Ltd., Khasa
v.
The Commis-
sioner of
Income-tax,
Simla

Kapur, J.

ਇਹ ਪੱਤਰ. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਲ 1940-41 ਲਈ ਪ੍ਰਚੁਨ ਕੀਮਤਾਂ (ਬੋਤਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ) ਸਾਲ 1939-40 ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜੀਆਂ ਵੱਧ ਹਨ। ਜਦੋਂ, ਕਦੇ ਵੀ, ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹਰ ਕਵਾਟਰ (ਬੋਤਲ) ਲਈ 0-1-6 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਖਰੀਦ-ਵਾਪਸੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਕਵਾਟਰ ਬੋਤਲ ਲਈ 0-3-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1940-41 ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਹਰੇਕ ਕਵਾਟਰ ਬੋਤਲ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 0-0-6 ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਚਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਚੁਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੁਨ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਖਰੀਦ-ਬੈਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। "

ਇਸ ਨੋਟ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ ਸੀ:-

ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ-ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ . ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਆਬਕਾਰੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ 95 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਖਾਲੀ ਕਵਾਟਰ, ਪਿੰਟ ਜਾਂ ਨਿਪ ਲਈ 0-4-0 ਰੁਪਏ, 0-3-0 ਰੁਪਏ ਜਾਂ 0-2-6 ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗੀ। - 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1940 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਪ੍ਰਚੁਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਟਿਲਰੀ 'ਤੇ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਿਟੇਲਰ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ 0-3-0 ਰੁਪਏ * 0-2-3 ਜਾਂ 0-2-0 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਕਵਾਟਰ, ਪਿੰਟ ਜਾਂ ਨਿਪ ਲਈ * ਰਿਟੇਲਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਸਟਿਲ ਲੇਰੀ Re 0-1-0, Re 0-0-9 ਜਾਂ Re 0-0-6, ਰਿਪੈਕਟਿਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਖਾਲੀ ਕਵਾਟਰ, ਪਿੰਟ ਜਾਂ ਨਿਪ ਲਈ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਚੁਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ (ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ) ਉਸ ਨੂੰ 0-0-6 ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਧਾਰਨ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਜਾਰੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ.

386

The Punjab
Distilling
Industries,
Ltd., Khasa
Vi
The Commis-
sioner of
Income-tax,
Simla

0-0-3 ਰੁਪਏ ਜਾਂ 0-0-1 ਪ੍ਰਤੀ ਕਵਾਟਰ,
ਪਿੰਟ ਜਾਂ ਨਿਪ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਮਸਾਲੇਦਾਰ
ਸਪਿਰਿਟ ਦੀ ਇਸ਼ੂ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ
ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, * * * *
* ”।

The Punjab
Distilling
Industries,
Ltd., Khasa
v.
The Commis-
sioner of
Income-tax,
Simla

Kapur, J.

ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਡਿਸਟਿਲਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਆਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ
ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਡਿਸਟਿਲਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਸੰਮਿਲਿਤ ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ

Kapur, J.

ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਝਦਾਰ। ਪਰ
ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ "ਅਖੌਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ"
(ਅਰਥਾਤ, ਬੋਤਲਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਦੇ
ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1940 ਤੋਂ 1944 ਦੇ
ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ 1941 ਅਤੇ 1944 ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।
ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਲ 1940, 1942 ਅਤੇ 1943 ਵਿੱਚ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਜੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਲਈਆਂ
ਗਈਆਂ ਸਨ, ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ
ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਐੱਸ

ਫਰਵਰੀ 1943 ਵਿੱਚ, ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ
ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ ਡਿਸਟਿਲਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
ਕੀਤਾ ਜੋ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨੀਆਂ ਸਨ।

ਨਵੀਂ ਕੰਪਨੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਲੈਂਦੀ ਰਹੀ। ਕੰਪਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ
ਆਪਣੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ। ਮਾਰਚ 1944 ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤ
ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ: -

“(1) ਜਿੱਥੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ 1944-45 ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗਾਰਕ, ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ 1943-
44 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਤੋਂ ਸਪਿਰਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(2) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਕੰਪਨੀ ਲਾਈਸੈਂਸਿੰਗਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੋਲ. VII 1944-45 ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਬਾਰੇ,
ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਖੁਦ 3 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ; ਕੁਆਰਟ,
ਪਿੰਟ ਅਤੇ ਨਿਪਸ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 2 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 1-8-0 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਰਜਨ, ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ
ਵਾਪਸੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ । ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ
ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ
ਅਥਾਰਟੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਬੋਤਲਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕਰਨ

'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਨਕਦ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ। ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਪਵਾਦ ਪੁਰਾਣੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫਰਵਰੀ 1944 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ: -

*****

ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੇਕਰ 1944-45 ਵਿੱਚ 1943-44 ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਤਲਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਡਿਸਟਿਲਰਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਕਵਾਟਰ, ਪਿੰਟ ਅਤੇ ਨਿਪ ਬੋਤਲਾਂ ਲਈ 3 ਰੁਪਏ, 2 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 1-8-0 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਰਜਨ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਬੋਤਲਾਂ ਅਤੇ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਨੂੰ ਬੋਤਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ।

15 ਮਾਰਚ 1945 ਨੂੰ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਜੋ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1945 ਤੱਕ ਬੋਤਲਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ।

ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ "ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕੰਪਲੀਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖਪਤਕਾਰ

ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪ੍ਰੈਲ, 1945 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਬੋਤਲਬੰਦ ਸਪਿਰਿਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਪਲਾਈ, ਨਵੇਂ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਨ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਵਾਲੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੋਲ ਸੇਲਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। "

ਖਾਲੀ ਆਬਕਾਰੀ ਬੋਤਲਾਂ ਲਈ ਖਰੀਦ-ਵਾਪਸੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜੋ ਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1940 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ 1945-46 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਰਿਟੇਲਰ ਖਾਲੀ ਆਬਕਾਰੀ ਬੋਤਲਾਂ ਨੂੰ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਬੋਤਲ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ। ਜੇਕਰ ਬੋਤਲ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਪਲਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਰਾਬ ਲਈ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਕੰਟੇਨਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਪ੍ਰਚੂਨ

<p>The Punjab Distilling Industries, Ltd., Khalsa v. The Commissioner of Income-tax, Simla</p> <p>Kapur, J.</p>	<p>ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 0-5-6, 0-2-6 ਅਤੇ 0-2-3 ਰੁਪਏ, ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਖਾਲੀ ਕਵਾਟਰ, ਪਿੰਟ ਅਤੇ ਨਿਪ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਡਿਸਟਿਲ ਲੇਰੀਆਂ ਹਰ ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਖਿਆ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਕੀਮਤਾਂ ਹਰ ਖਾਲੀ ਕਵਾਟਰ, ਪਿੰਟ ਜਾਂ ਨਿਪ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 0-6-0, 0-3-3 ਅਤੇ 0-2-6 ਰੁਪਏ ਹਨ।</p> <p>ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਪਰਿਸਰ 'ਤੇ ਈ.ਡੀ. ਜੋਕਰ ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਪ੍ਰਚੁਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਸਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੋਤਲਬੰਦ ਸਪਿਰਿਟ ਦਾ ਸਟਾਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p>	<p>The Punjab Distilling Industries, Ltd., Khalsa v. The Commissioner of Income-tax, Simla</p> <p>Kapur, J.</p>
---	--	---

ਜੇਕਰ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਤਲ ਲਈ ਵਾਪਸੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਓ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ' ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਭੇਜੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ. ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਲਈ ਖਰੀਦ-ਵਾਪਸੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। "

1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1940 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਾਲੇ ਬੋਤਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ। "

ਇਹ ਪ੍ਰਥਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਚ, 1948 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ-

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਨਾ 5 (ਪੈਰਾ 8) 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਵਸੂਲਣ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨੇ ਪਏ ਸਨ। ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਡੀਲਰ ਜੋ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕ੍ਰਿਬਡ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਕੇਸ ਦੇ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 5 'ਤੇ ਇਸ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮਾਂ ਜੋ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਨ: -

ਖਾਤਾ ਸਾਲ, ਨਵੰਬਰ
ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ,

ਚੈ	ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ	ਰਿਫੰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਸੰਤੁਲਨ
1945	੭੭.699	੧੨.08	65.61
1946	1.01.5	35.28	66.25
1947	64,874 ਚੈ	11,59	53,27

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ 31 ਫੀਸਦੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦ.

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀ ਡਿਸਟਿਲਿੰਗ

ਰਿਫੰਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼, ਦੇ; ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਬਕਾਏ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਟੈਕਸਯੋਗ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਖਾਸਾ ਆਮਦਨ।

the Tribunal have stated : — ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ -
Commis

tioner of
Income-tax,
Simla

ਜੇਕਰ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 'ਸੁਰੱਖਿਆ

ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ' ਸਨ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ K ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤਦਾਰਾਂ ਨੇ ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤਦਾਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਜ਼ਮਾਨਤਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। "

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ: -

"ਕੀ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮੋੜਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਯੋਗ ਸੀ? "

ਇਹ ਸਵਾਲ* ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: - "ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਗਰਾਹੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ- ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਅਤੇ; ਇਸ ਲਈ, ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਰਸੀਦਾਂ? "

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੱਸਾਂਗਾ: -

"ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੇਸੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

. ਜਿਵੇਂ- 'ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਾਪਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ', ਕੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ? "

ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਡਿਸਟਿਲਿੰਗ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਤਲਾਂ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਖਾਸਾ ਦੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੋਤਲਾਂ v * ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਹ ਆਈ

ਕਮਿਸ਼ਨ- ਸਿੱਟਾ- ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ਕ

ਆਮਦਨ ਕਰ, "ਕਿਸੇ ਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਿਮਲਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਆਮਦਨ ਹਨ। ਲਈ,

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕੋਲ ਹੁਣ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਏ ਫੰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ

ਜੇਕਰ ਬੋਤਲਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਸੇਸੀ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਕੋਲ ਪਈ ਨਕਦੀ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਉਹ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਟਾਕ-ਇਨ-ਟ੍ਰੇਡ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਬੋਤਲਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ- "

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ-

ਜੇਕਰ ਫਿਰ ਵਿਕਰੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜੋ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਾਲੀਆ ਰਸੀਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਸੀਦ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਨੂੰ 'ਬਾਏ-ਬੈਕ' ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ। "

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮਾਂ ਜੋ ਕਿ 1945 ਤੋਂ 1947 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟਾਂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਕਾਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਰਸੀਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਸੀ। ਸਾਲ 1940 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਲ 1944 ਤੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਨੇ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਪਸੀ ਯੋਗ ਸਨ। ਮਾਰਚ, 1944 ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ।

The Punjab
■ Distilling
Industries,,
Ltd., Khasa
tf.
The Commis-
sioner of
Income-tax,
• Simla

Kapur, J.

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ।
3, ਰੁ. 2 ਅਤੇ ਰੀ. ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕੁਆਰਟ, ਪਿੰਟ ਅਤੇ ਨਿਪਸ ਲਈ 1-8-
0 ਪ੍ਰਤੀ ਦਰਜਨ, ਜੋ ਕਿ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ
ਤਾਂ ਹੀ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੋਤਲਾਂ
ਵਾਪਸ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਜੋ ਵੀ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਬੈਂਕ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਸੂਲਣ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੂਰਵ-
ਅਧੀਨ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਕਿ ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਸੀ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਪਾਤ / ਗੱਲ
ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ

The Punjab
Distilling
Industries,
Ltd., Khasa
v.
The Commis-
sioner of
Income-tax,
Simla

Kapur, J.

ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ
ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਬੋਤਲਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ
ਸੀ- ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਾਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਅਸਲ
ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗਰੇਵਰ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਸੀ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕੋਲ
ਜਮ੍ਹਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਬੋਤਲਾਂ ਲਿਆਉਣ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਦੀ
ਦੇਣਦਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਮਾਂ
ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮੌਰਲੇ (ਟੈਕਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ) ਬਨਾਮ ਟੈਟਰਸਲ, (1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ
ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਸੀਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਰਸੀਦ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ
ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਰਸੀਦ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ ਜੇਕਰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ
ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਇਹ ਕੇਸ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਜੋ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਗਾਹਕਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ
ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਫਰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ
ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਮਵਾਰ ਹਫ਼ਤੇ ਵੇਚੇ ਗਏ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕਰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ
ਜਾਣਾ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ. ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ
ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - 1922 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ
ਆਈ ਤਾਂ ਰਕਮਾਂ ਪਈਆਂ।

. (1) (1938) 3 ਏ.ਈ.ਆਰ. 296

ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦੇ ਲਾਵਾਰਿਸ ਬਕਾਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਥੀ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1935 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ,
ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ
ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ? ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ
ਲਾਵਾਰਿਸ ਬਕਾਏ ਨਹੀਂ ਸਨ. ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਪਾਰ-ਰਸੀਦਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਫਰਮ ਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਫ਼ਾ 306
'ਤੇ ਮਾਸਟਰ ਆਫ਼ ਰੋਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ: -

"ਇਹ ਪੈਸਾ- ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਬੋਲਚਾਲ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ -

ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ-ਕਦੇ ਵੀ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।
 Messrs Tattersall. ਇਹ ਗਾਹਕਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਸੀ। ਇਹ
 ਗਾਹਕਾਂ ਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
 ਪੈਸਾ ਗਾਹਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। "

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਾਹਕਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ * ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਖੋਜ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ-

"...ਜਮਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।
 ਬੋਤਲਬੰਦ ਸ਼ਰਾਬ. "

* ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ. ਕੰਪਨੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੋਤਲਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਕੀਮਤ ਵਸੂਲ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗਰੇਵਰ ਨੇ ਮਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਦੋ ਰਕਮਾਂ, ਭਾਵ, ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ. ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ. ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ, ਵਿਕਰੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ ਜਦੋਂ 'ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ

ਮਾਲ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਰਕਮ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਵੀ ਵਾਪਸ ਕਰਨੀ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਬੋਤਲ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਤੇ ਬੋਤਲ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਬੋਤਲ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 3 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਰਜਨ ਸੀ ਅਤੇ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 3 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 3 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਰਜਨ ਹੋਰ ਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ 6 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਰਜਨ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਨ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਵਿਵਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਤਲਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ 6 ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਮੈਂ 95 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

The Punjab
Distilling
Industries,
Ltd., Khasa
v.

The Commis-
sioner of
Income-tax,
Simla

Kapur, J.

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੇਸ ਕੇ.ਐਮ.ਐਸ. ਲਕਸ਼ਮਣੀਅਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਂਡ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਪ੍ਰੋਵਿਡ ਟੈਕਸ, ਮਦਰਾਸ (1) ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਿੱਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਧਾਗੇ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਏਜੰਟ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਗੇ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜੋ ਖਰੀਦ ਦੇ ਅੰਤਮ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮਾਲ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀਮਤ. ਇਹ ਰਕਮਾਂ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 206 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹਨ। 5 ਮਈ 1944 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੁਲਾਂਕਣ

(1) (1953) 23 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 202

The Punjab Distilling Industries, Ltd., Kharsa v. The Commissioner of Income-tax, Simla
Kapur, J.

ਹਰੇਕ ਸੰਘਟਕ 'ਕੰਟਰੈਕਟ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਅਕਾਉਂਟ' ਅਤੇ 'ਕਰੰਟ ਯਾਰਨ ਅਕਾਉਂਟ' ਲਈ ਦੋ ਖਾਤੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ "ਉਦੋਂ ਅਤੇ ਉੱਥੇ" ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗੱਠਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਵਿੱਚ ਧਾਗੇ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕੰਟਰੈਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਸਿਰਫ ਕੀਮਤ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਅੱਗੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗੱਠਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। 5 ਦਸੰਬਰ 1944 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ, ਖਾਤੇ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ 14 ਫਰਵਰੀ 1945 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਰਾਹੀਂ ਰਵਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੀਜਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਹੁਣ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਕੀਮਤ ਹਰੇਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਦੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਚਿਤ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਸਨ। 'ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਕ੍ਰੈਨੈਕਸ਼ਨ' ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਸੌਦੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਆਖਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ II ਦੇ ਨਿਯਮ 2-ਏ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਧਾਰ ਦੀ ਰਕਮ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ 5 ਮਈ ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ, 1944 ਤੋਂ 14 ਫਰਵਰੀ, 1945, ਭਾਵ, ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਪਾਰਕ ਰਸੀਦਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ ਲਏ ਗਏ ਸਨ; 2-ਏ. ਪੰਨਾ 211 'ਤੇ, ਪਤੰਜਲੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਸੀਜੇ, ਨੇ ਦੱਖਿਆ: -

ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 5 ਮਈ 1944 ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ

14 ਫਰਵਰੀ 1945 ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਪਾਰ-ਰਸੀਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ 'ਕੰਟਰੈਕਟ ਨੰਬਰ' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ - ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡਿਲੀਵਰੀ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਪਸੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਲਈ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਧਾਰ ਲਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

The Punjab
Distilling
Industries,
Ltd., Khasa
v.

The Commis-
sioner of
Income-tax,
Simla

Kapur, J.

> ਨਿਯਮ 2A. "

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਰਸੀਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਪਾਰਕ ਰਸੀਦਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਇਹ ਉਹ ਰਕਮ ਹੈ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਵਾਪਸੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਪਾਰ-ਰਸੀਦਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁ. 1,000

ਫਾਲੋ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ